

מרתון הכנה לבגרות-תנ"ך

מנחה – יאיר בקר

ברוכים הבאים. עד שנתחיל הביאו כלי כתיבה, מחברת ותנ"ך

מה נעשה במפגש היום?

- כיצד עונים על סוגים שונים של שאלות בבחינה/ **כיצד עונים על "אנסיין"**?
- על מה כדאי לשים דגש כשמתכוננים לבחינה?
- כיצד נחלק את הזמן בהכנה לבחינה ובמהלכה?

בסוף המפגש תוכלו לשאול שאלות את המנחה
וכן תקבלו מבדק ידע **לבראשית+חוק וחברה**

מבנה הבחינה

מבנה הבחינה: ארבעה פרקים

חלק א - ספר בראשית (סיפורי אבות וסיפורי יוסף)	חלק ב - ספר שמות (התהוות האומה)	חלק ג - נושאי בחירה (חוק/שיבת ציון/נבואה /חוכמה/תהילים)	חלק ד - קטע שלא נלמד
בחירה של 2 שאלות מתוך 3 בכל שאלה 2 סעיפים	בחירה של שאלה 1 מתוך 2 בכל שאלה 2 סעיפים	בחירה של שאלה 1 מתוך 5 בכל שאלה 2 סעיפים	שאלה 1 בחירה של 2 סעיפים מתוך 4
1. סעיף א חובה 8 נקודות ועוד סעיף 12 נקודות	סעיף א חובה 8 נקודות ועוד סעיף 12 נקודות	סעיף א חובה 12 נקודות ועוד סעיף 16 נקודות	סעיף א חובה 7 נקודות ועוד סעיף 5 נקודות
2. סעיף א חובה 8 נקודות ועוד סעיף 12 נקודות			
סה"כ 40 נקודות	סה"כ 20 נקודות	סה"כ 28 נקודות	סה"כ 12 נקודות

בצבא הכל מתחלק לשלוש.
בתנך הכל מושלם ומגניב- אז הכל מתחלק
לשבע!

נעבור לשבעה טיפים כמו שבעה ימי בריאה
במצגת הכל מחולק ל - **שבע**

7 **מספר טיפולוגי** המעיד על שלמות!

7 טיפים וטריקים

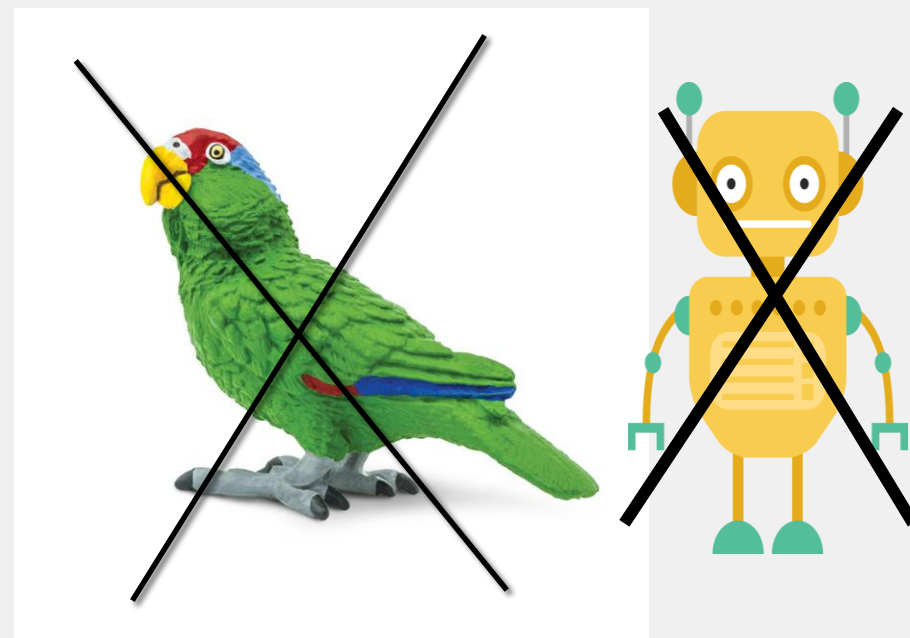

טיפ 1 - מאיפה ואיך להתחיל?

לא צריך לסכם וללמוד בע"פ כמו רובוט/תוכי.
צריך להכיר את הפרקים בכלליות, כי יש "שליף" מעולה בתנך!
התנ"ך והשאלות עצמן!!!

השאלות בודקות בעיקר **כישרון ולא זיכרון!**
כלומר: את הבנת הנקרא והבנת ההוראות!
יש: שאלות הגיון,
שאלות יישום
ולפעמים יבקשו אפילו לשמוע את דעתכם.

לכן ההכנה הכי טובה למבחן – היא לענות על מבחנים!!

טיפ 1 - מאיפה ואיך להתחיל

תהליך הלמידה: (באתר אביב לבגרות יש בחנים מצויינים ושאלות לדוגמא)

- לקרוא **סיכום פרק (או תקציר!)**
- לתרגל שאלת בגרות
- לתרגל לפתוח תנך במקום הנכון (**בפרק ובפסוק הנכון**)
- לענות על השאלה בכתב (**תשובה מלאה!!**)(**כפ"ל – כתוב.. פירוש... לכן..**)
- לתת לעצמכם ציון ביחס לתשובות
- אם לא קיבלתם +90 לענות על עוד שאלה על אותו פרק עד שאתם מצליחים לקבל +90 באותו פרק.

טיפ 2- רשימת ציוד

- ❑ **תנ"ך** מלא בלי פירושים - עדיף עם תוויות
- ❑ **שעון** לתכנון זמן (זוכרים? כמה דקות לכל סעיף?)
- ❑ **מרקרים** - לסמן את מילות השאלה בשאלות וכן את המילים החשובות בתשובות שלכם
- ❑ עיפרון לסמן בתנ"ך ציטוט להעתקה
- ❑ שני עטים לפחות
- ❑ סווצרט/מעיל/דובון - **למזגן**
- ❑ **אטמי אוזניים** למקרה שמשהו יאכל לכם באוזן גזר, יוגורט ומסטיק
- ❑ אלכוג'ל ומסיכה

טיפ 3 - עמידה בזמנים - גדנ"ע

- לבוא מספיק מוקדם, לתפוס מקום רחוק מהמזגן או במקום טוב באמצע.
- לא צמוד לבוחנת שעלולה לאכול גזר קולני או יוגורט מרעיש...

חלוקת זמן:

- בבגרות קורונה צריך לענות סכ"ה על 5 שאלות = 10 סעיפים = 15 דקות לסעיף בשגרה:
- כדאי להקדיש לכל שאלה 20 דקות (5 דקות ספייר לבדיקה)
- בבגרות צריך לענות סכה על 16 סעיפים (אין בחירה בסעיפים רק בפרקי בחירה ובשאלות עצמם)
- כדאי להקדיש לכל סעיף בערך 10 דקות קצת פחות

טיפ 4 - לבחור נכון

החוברת של הבגרות שמנמנה לא להיבהל!
אין צורך לדפדף מהתחלה ועד הסוף כמה פעמים - זה סתם מבזבז זמן.

**להתמקד בפרק הראשון ולפי סדר הביטחון והשליטה שלכם
בפרק מסוים להתקדם!**

**לבחור שאלה רק אחרי שקראתם את כל הסעיפים
ואתם משוכנעים שאתם יודעים לענות על כולם!**

אין חובה לבחור את שאלה מספר 1!!! יש לכם מספיק זמן קודם לקרוא ואח"כ להחליט!

לא להיסחף אחרי ההתלהבות של הסעיף הראשון. מה שלעיתים קורה שעל סעיף א' עונים ספצ ואח"כ לא יודעים את השאר וצריך למחוק אותו ולעבור לשאלה אחרת.

טיפ 5 - כתיבה ואסטטיקה

הדרך בה התשובות נראות משאיר רושם משמעותי על הבודק. הבודק הוא בן אדם וגם הוא מושפע ממראה חיצוני!!

- כדאי לענות על כל שאלה בעמוד חדש.
- **למספר באופן** ברור בראש העמוד את מספר השאלה והפרק הרלוונטי עליו עניתם
- לרדת שורה בכל פעם שעוברים נושא בתוך הסעיף.
- למשל, סיימתם לצטט? את ההסבר רשמו בשורה חדשה!
- סיימתם להסביר את הציטוט? את ההתייחסות לשאלה התחילו בשורה חדשה!!
- הבאתם כמה דוגמאות? כל דוגמה תתחיל בשורה חדשה!!!
- ממש כמו במצגת זו, יורדים שורה כל נושא/תת נושא חדש!!
- בין סעיף לסעיף **להשאיר רווח של שתי שורות**- אם תזכרו במשהו תוכלו להוסיף שם במקום חצים כוכביות וכו'
- להדגיש מילות מפתח בתשובה ולשמור על כללי כתיבה נכונה = תמרקרו מילים חשובות!! ככל שלבחון יהיה קל למצוא את התשובה קל יפרגן לכם יותר!
- אף פעם לא להשאיר פתוח-ריק תכתבו משהו צטטו פסוק תסבירו כמה מילים אולי הבודק ידלה משם כמה נקודות

טיפ 6 לא לחפור! אך גם לא למחוק!!!!!!

אין צורך להרחיב, למרוח, לכתוב את כל מה שידעתם בנושא זה – חבל לטשטש את העיקר.

עליכם לכתוב תשובות קצרות אינטליגנטיות וממוקדות.

כתיבה מרובה מבזבזת את הזמן יחד עם זאת לא לקצר מידי!

מצד שני, אם התחרטת ואתה חושב שטעית – לא למחוק!!!!

לרשום "מצד שני אפשר לומר..." והבוחן יחליט מה נכון!!!

נותנים נקודות רק על מה שנכון לא מורידים על שגיאות!!

חבר, אתה חופר.

טיפ 7 - להדגיש מילות הוראה

- אסטרטגית למידה – כמו בשאר המקצועות רבי המלל- חשוב להדגיש מילות הוראה.
- בדרך כלל יש במה מילים כאילו בכל שאלה, לכן חשוב לחלק לפי מילות ההוראות לסעיפים נפרדים.
- אחרי שעניתם, סמנו וי על כל מילת הוראה. כך תדעו שעניתם על השאלה במלואה.

לדוגמה:

❖ יציאת אברהם לארץ כנען מתוארת בשני הקטעים שלעיל. **הסבר** כיצד מתוארת

היציאה לכנען **הוכח** **וציין הבדל** בין שניהם

פיצוח שאלות

סוגי שאלות בתנ"ך:

נראה 7 סוגי שאלות שונות שיכולות להופיע.

1- שאלות השוואה

ציין דמיון או שוני בין שני קטעים / האם הקטעים "עולים בקנה אחד" או לא:

כשתישאלו מה דומה או מה שונה בין שני הקטעים.

- עליכם להראות איך העניין בא לידי ביטוי בשניהם בקטע א ואח"כ בקטע ב ואם נדרשים אז לצטט
- אם להראות שוני/הבדל .
כתבו את הפרט בקטע א מילת ניגוד מרשימה כמו: לעומת / בניגוד ל / להבדיל מ ואז פרטו את קטע ב.

- **ניתן להיעזר בשאלות מלא"ך כדי לחפש נקודות הבדל/שוני (מי? מה? מתי? למה? איפה? כיצד? כמה?) למשל, השוואה בין שידוכי יצחק ויעקב, או בין החלום הראשון והשני של יוסף/פרעה**

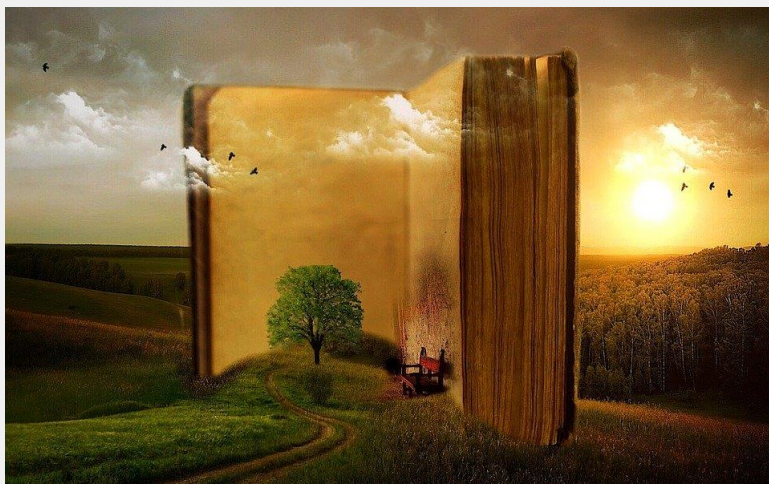
לא לענות בטבלה! ואם טבלה חובה "קריטריון" מאוד מאוד ברור. הבוחן לא אמור לנחש למה התכוונתם

למשל: לא לרשום בטבלת השוואה בין עגבניה למלפפון עגבניה אדומה ומלפפון ירוק אלא לרשום הצבע של העגבני האדום ולעומת זאת הצבע של המלפפון ירוק

2 - שאלה של מציאת קשר בין שני קטעים

תגיד לי מה הקשר?? אבל איך זה קשור???....

בשאלה זו תידרשו למצוא קשר בין שני קטעים או שני פרקים שלא בהכרח מתעסקים באותו הנושא.

האפשרויות לתשובות הן תמיד אחד מ:

- קשר של משל ונמשל
- קשר של מידה כנגד מידה / החטא ועונשו
- קשר של סיבה ותוצאה
- קשר של כלל ופרט
- קשר של נבואה והתגשמותה
- קשר של "ניגוד"
- קשר של "ויתור" (=למרות א.. יש את ב...)

לדוגמה: לדעת אחדים מחז"ל יש קשר בין עקידת יצחק בפרק כ"ב לבין פתיחת פרק כ"ג

3- קשיים

בשאלות אילו יובא בפניכם פסוק או פרשנות ויהיה עליכם למצוא מה **הקושי התיאולוגי-דתי או הלשוני/תחבירי** .
כאן עליכם לחשוב באופן ביקורתי - כמתבגרים אתם מעולים בזה!

לעיתים תידרשו גם לפיתרון לקושיים:

קושי תאולוגי- "איך ייתכן שה' ...." בעיה מוסרית או בעיה במונותאיזם- הפתרון הרבה פעמים- "דיברה תורה בלשון בני אדם"

קושי לשוני – בעיה בדקדוק או בשפה או בתחביר. למשל אין התאמה יחיד רבים. הרבה פעמים – **לפי הגישה הביקורתית**
- המענה הוא שתי גרסאות שאוחדו לאותו הכתוב ולפי **הגישה מסורתית** צריך למצוא פתרון **הוליסטי**

בפרק י"ח פסוק 21- "ארדה נא ואראה הכצעקתא" מה הקושי התיאולוגי בפסוק?
פרק י"ח- פסוקים 4-5 "אם נא מצאתי חן בעינך....רחצו רגליכם" מה הקושי הלשוני בפסוק?

4 - אמצעי ספרותי/רטורי/"סגנוני"

האמצעים הסיפורתיים באים להדגיש לקורא משהו מעבר למילים הכתובות – להדגיש ולהעביר מסר כל שהוא
רשימת האמצעים הספרותיים:

• אירוניה/כפל משמעות לעגני • השוואה/דימוי/מטאפורה • מילה מנחה • פירוט • מספרים סמליים • מיזוג חושים (סינתזיה) • האנשה	• ריבוי פעלים • ריבוי כינויים • חזרה/כפילות • הגזמה (כל/מאוד) • שאלה רטורית? • ניגוד/מקצה לקצה (מ..עד...) • לשון נופל על לשון/מצלול

לדוגמה:

#- מה הוא האמצעי הספרותי בפסוק 3 בפרק כ"ב ואיזה מסר הוא בא להעביר?
"וישכם אברהם בבוקר ויחבוש את חמורו ויקח את שני נעריו עימו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עולה ויקם וילך אל..."

5 - גמולים

בשאלות מסוג זה תוכלו להישאל שני סוגי שאלות:

1. מהו עיקרון גמול-"מידה כנגד מידה- מעשה-גמול

חטא-עונש

עליכם לחפש היגיון/רעיון דומה או **מילה דומה** – כדי להראות שהגורל איננו עיוור!

2. מה היא תפיסת/שיטת/סוג הגמול- גמול אישי

גמול לדורות

גמול קיבוצי

**שימו לב: לפעמים זה גם וגם!
בכל מקרה אם לא בטוחים רשמים ומנמקים הכל!**

דוגמה: # הסבר והוכח מהו עיקרון הגמול לפיו נענש יעקוב בתרמית של לבן בדבריו הסתמך על פרק כ"ז וכ"ט

6 - שאלה של פרשנות

בשאלות של פרשנות יובאו דברי פרשן בנוגע לפסוק ספציפי.

עליכם לקרוא את הפסוק הספציפי הרלוונטי ואחכ לנסות להבין את דברי הפרשן ביחס לפסוק.

לא נורא אם לא מבינים את כל המילים.

נסו להבין מה גרם לפרשן ולפרש מה היה הקושי? מה הציק לו. שאלות יותר מאתגרות

לא לכתוב סתם דברים שאתם זוכרים מהכיתה כי לא בטוח שמדובר באותו פרשן!!

דוגמה:

על פסוק 24 בפרק ל"ז אומר שטרנברג:

"בנה השני של לאה הוא בן ערובה מושלם תמורת בנה השני של רחל."

מה הקושי שמטריד את הפרשן ומה הפיתרון שהוא מציע?

7 – תופס? מה תפיסה בפסוק זה?...

בשאלות אילו תצטרכו להשיב איזו תפיסה עולה מפסוק מסוים.

אם שואלים "איזו תפיסת אלוהות" - ישנן שתי תפיסות רלוונטיות:

1. אלוהות מקומית/פולותאיזם/אל גשמי- שאחראי על תחום ספציפי אחד- בעל אשרה ועוד

או

2. אלוהות אוניברסאלית/מונותאיזם/אל מופשט-ללא צורה שמכליל את כל תחומי החיים בכוחותיו

אבל, אם שואלים "איזו תפיסה היסטוריוסופית" יש רק אפשרות אחת –

תפיסה היסטוריוסופית דתית – שה' הוא אלוהי ההיסטוריה. מנהל העולם. שולט בעולם ולא רק "ברא" את העולם.

פיצוח נוסח השאלות

תכלס - מה הם אומרים לי? מה לעשות?

הוראות נפוצות בשאלות :

1. צטט /הבא ראיה מהכתוב /בסס - לקצר להביא רק את מה שרלוונטי בפסוק. ההעתקה לוקחת המון זמן. תמיד מרכאות, שלוש נקודות ומראה מקום

אם מבקשים רק לצטט לא חייבים להסביר. אם מבקשים לצטט אז- ציטוט – הסבר.

2. יש הטוענים ש – להסביר קביעה ספציפית זו דרך הפסוקים שימו לב – **יש להסביר ולהדגים את כל החלקים של הטענה!**

3. עולה בקנה אחד=מתאים, האם המשפט בהלימה עם הפסוק. האם יש התאמה בין שני עניינים.

4. הבא דוגמאות לא פחות משתיים- לא חובה ציטוט **אפשר להגיד גם במילים שלכם.**

אם ביקשו 2 דוגמאות ויש יותר דוגמאות הביאו 3!! אם ביקשו 4 ויש יותר הביאו 5 וכן הלאה!!

תכלס - מה הם אומרים לי? מה לעשות?

5. לא חייבים להבין את כל המילים תמיד בפסוק או בפרשנות לא להיבהל.
כמו שבטקסטים באנגלית לא חייבים להבין כל מילה אלא להשתמש בהקשר

6. איך מצטיירת דמותו? לפרט תכונות אופי מורכבות מקומות שליליים חיוביים

7. לדעתך – שאלת מתנה צריך אך לחשוב מה אתה חושב – ולנמק.
אין נכון או לא נכון רק הגיון ועדיף ציטוט שתומך את דבריך.

תשובה אינטליגנטית כוללת: מצד אחד זה רע כי .. מצד שני זה טוב כי...
לדעתי זה בעיקר... טוב/רע בגלל הנימוק שציינתי (או אם יש לכם עוד נימוק – בכלל פגז!)

כיצד נחלק את הזמן בהכנה לבחינה ובמהלכה?

כדאי להתחיל ללמוד הכי מוקדם שניתן (תלוי בלוח המבחנים)

מומלץ:

עדיף לפתור כמה שאלות ביום!

וכעת.. נעבור מ... דיבורים למעשים!!

בואו נתרגל פתרון שאלת בגרות – שאלת אנסיין

אם נדע לענות על שאלה על חומר שלא למדנו.. בטוח
נדע לענות על שאלות על חומר שלמדנו...

<https://meyda.education.gov.il/bagmgr/default.html#/>

The screenshot shows the Meyda Education website interface. At the top, there's a banner with the text "מכינים אותך לבגרות" (Preparing you for Bagmat) and "כל השאלונים מכל המועדים" (All questionnaires from all sessions). Below the banner, there's a navigation bar with a search bar and a dropdown menu. The main content area displays a list of exam questions, each with a "צפיה בשאלון" (View questionnaire) button. The questions are organized by session and subject.

שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1261	שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1262
שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1261	שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1262
שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1261	שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1262
שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1261	שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1262
שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1261	שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1262
שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1261	שם שאלון: תנ"ך	מועד חורף מאוחר תשפ"א	1262

זמן לשאלות

קמפוס אורט - אביב אתכם ללמידה ולהצלחה בבחינת הבגרות

מותאם למיקוד קיץ תש"ף

<https://campus.ort.org.il/>

1. [ספרות](#)

2. [אזרחות](#)

3. [היסטוריה](#)

4. [תנ"ך - תכנית לימודים החדשה](#)

5. [לשון עברית והבעה](#)

6. אנגלית - [MODULE E](#) ו-[MODULE C](#)

אם אין לכם שם משתמש – לחצו על **כניסת אורח**

תודה לכולם!

בהצלחה בבחינה!!